

Zarządzenie Nr 8/ 2011

Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie z dnia 20 września 2011 roku

w sprawie wprowadzenia Instrukcji zarządzania ryzykiem

§ 1

Podstawa prawna:

Ustawa o finansach publicznych (Dz.U. 2009, nr 157, poz. 1240 z późn. zmianami)

Rozdział 6 Kontrola zarządcza oraz koordynacja kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych

Standardy kontroli zarządczej wprowadzone Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z dnia 30 grudnia 2009 roku – 2009, nr 15, poz. 84)

§ 2

W celu wprowadzenia systemu kontroli zarządczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie zarządzam realizację Zarządzenia Nr 7/ 2011 z dnia 20 września 2011 roku w sprawie wprowadzenia systemu kontroli zarządczej, zapisu § 2 pkt 2.

§ 3

Wprowadzam Instrukcję zarządzania ryzykiem jako Załącznik nr 1 do Zarządzenia.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wąbrzeźnie
Ewa ...

Instrukcja zarządzania ryzykiem

Czynności zarządzania ryzykiem

Wstęp **§ 1**

1. Instrukcja zarządzania ryzykiem ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
2. Ilekroć w niniejszej instrukcji jest mowa o:
 - Kierowniku – należy przez to rozumieć Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie,
 - Ośrodka- należy przez to rozumieć Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie,
 - ryzyku – należy przez to rozumieć potencjalną możliwość, że określone zdarzenie, działanie lub brak działania wpłynie na zdolność organizacji do osiągnięcia wyznaczonych celów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
 - zagrożenie – wpływ negatywny utrudni, opóźni, uniemożliwi osiągnięcie celów.
 - szansa – wpływ pozytywny ułatwi, przyspieszy, umożliwi osiągnięcie celów strategicznych i zadań operacyjnych.

Misja i cele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie

§ 2

Misja i cele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie zostały określone w Statucie Ośrodka wprowadzonym uchwałą Rady Miejskiej w Wąbrzeźnie Nr XIV/ 124/ 00 z dnia 26 Kwietnia 2000.

Zarządzanie ryzykiem

§ 3

1. Celem zarządzania ryzykiem nie jest przeciwdziałanie ryzyku, lecz zarządzanie nim zgodnie z założeniami funkcjonowania Ośrodka.

2. Zarządzanie ryzykiem to właściwe zarządzanie zasobami, ochrona Ośrodka i jego klientów, dbanie o majątek i środowisko oraz utrzymanie dobrego imienia jednostki i jej pracowników.
3. Proces zarządzania ryzykiem należy wdrożyć w całym Ośrodku.
4. Zarządzanie ryzykiem dotyczy każdego pracownika i jest realizowane przez Kierownika Ośrodka.
5. Zarządzanie ryzykiem jest dobrą praktyką kierowniczą.
6. Korzyści dla Ośrodka, wynikające z zarządzania ryzykiem:
 - większy nacisk na sprawy istotne,
 - krótszy czas reakcji na sprawy kryzysowe,
 - mniej nieprzewidzianych zdarzeń mających negatywny wpływ na zadania operacyjne,
 - większy nacisk na poprawne wykonywanie właściwych zadań,
 - większe prawdopodobieństwo realizacji celów strategicznych Ośrodka,
 - większe prawdopodobieństwo wdrożenia planowanych zmian,
 - lepsze wykorzystanie zasobów, w tym środków finansowych,
 - bardziej świadome podejmowanie ryzyka oraz decyzji,
 - poprawa jakości świadczonych usług,
 - większe zaufanie osób korzystających z pomocy pracowników Ośrodka
7. Etapy procesu zarządzania ryzykiem w Ośrodku:
 - a) identyfikacja ryzyka,
 - b) analiza ryzyka,
 - c) ocena ryzyka,
 - d) reakcja na ryzyko,
 - e) monitoring ryzyka.

Identyfikacja ryzyka

§ 4

1. Ryzyka to wszystkie zdarzenia, które mogą zagrozić realizacji celów i zadań, które jednostka ma zrealizować w określonym harmonogramie czasowym.
2. Identyfikując ryzyko bierzemy pod uwagę:
 - 1) cele i zadania Ośrodka,
 - 2) przepisy prawne dotyczące działania Ośrodka (ewentualne zmiany w tych przepisach),
 - 3) wyniki wcześniej przeprowadzonego audytu lub kontroli i certyfikacji,
 - 4) wyniki wcześniej dokonywanych innych ocen adekwatności, efektywności i skuteczności procedur i mechanizmów w jednostce (systemów kontroli wewnętrznej),
 - 5) sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu,
 - 6) wyniki rozmów, jakie przeprowadzone zostaną z pracownikami Ośrodka,
 - 7) ankiety i kwestionariusze badające opinię pracowników Ośrodka,
 - 8) informacje dotyczące Ośrodka publikowane w mediach.
3. Etapy identyfikacji ryzyka:
 - a) zrozumieniu charakteru oraz celów świadczonych usług,
 - b) określenie środków niezbędnych do świadczenia każdej usługi,

- c) określenie ryzyka występującego na każdym etapie działalności.
- 4. Ryzyko w Ośrodku identyfikowane jest poprzez doświadczenie zawodowe i prognozy strategiczne na przyszłość.
- 5. Ryzyko identyfikowane jest z wykorzystaniem formularza zarządzania ryzykiem, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej instrukcji.

Analiza ryzyka

§ 5

1. Analiza ryzyka – metoda oceny podatności systemu lub grupy systemów na czynniki ryzyka.
2. Kroki w analizie ryzyka:
 - 1) określenie celów strategicznych i operacyjnych jednostki: misja → cele → zadania,
 - 2) określenie ryzyk na jakie narażone są główne zadania,
 - 3) zdefiniowanie właścicieli ryzyk
 - 4) określenie poziomu ryzyka akceptowanego przez Kierownika,
 - 5) zapoznanie się z matematycznymi i szacunkowymi metodami oceny ryzyka,
 - 6) wybór metody obliczania ryzyka – mapa ryzyka,
 - 7) przeprowadzenie analizy ryzyka,
 - 8) dokonanie interpretacji uzyskanych wyników.
3. Pracownicy uczestniczący w analizie ryzyka stanowią głos doradczy.
4. Ryzyko identyfikowane jest z wykorzystaniem formularza zarządzania ryzykiem,, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej instrukcji.

Ocena ryzyka

§ 6

1. Ocenę ryzyka przeprowadza się biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, znaczenie ryzyka i mechanizmy kontrolne.
2. Ryzyko dzieli się biorąc pod uwagę:
 - jego znaczenie dla Ośrodka w razie wystąpienia,
 - prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka,
 - istniejące mechanizmy kontrolne ryzyka.
3. Znaczenie są to możliwe wyniki, skutki lub konsekwencje dla Ośrodka (np. straty, obrażenia, niekorzystne zdarzenia, koszty, opóźnienia).
4. Prawdopodobieństwo jest to szacowana możliwość wystąpienia zdarzenia.
5. Istniejące mechanizmy kontrolne ryzyka są to występujące i funkcjonujące polityki, standardy, procedury, instrukcje oraz fizyczne środki powstrzymujące, których celem jest minimalizacja negatywnych skutków wystąpienia ryzyka dla Ośrodka.

Reakcja na ryzyko

§ 7

1. Reakcja na ryzyko - zarządzanie ryzykiem w Ośrodku jest procesem realizowanym przez Kierownika, zaprojektowanym w celu utrzymywania poziomu potencjalnych ryzyk w zaakceptowanych granicach, aby dostarczyć rozsądnego zapewnienia, że cele Ośrodka zostaną osiągnięte
2. Celem zarządzania ryzykiem nie jest przeciwdziałanie ryzyku, lecz zarządzaniem nim zgodnie z założeniami funkcjonowania jednostki.
3. Zarządzanie ryzykiem jest procesem, a nie jednorazowym przedsięwzięciem.
4. Podstawowe kroki do procesu zarządzania ryzykiem:
 - 1) stworzenie właściwego środowiska – idea, koncepcja i styl zarządzania, wartości etyczne, zarządzanie zasobami ludzkimi,
 - 2) identyfikacja ryzyk, której efektem jest katalog opisanych ryzyk, na które narażony jest Ośrodek,
 - 3) oszacowanie ryzyka – ocena istotności, wybór metody analizy ryzyka.
 - 4) ustalenie metod postępowania z ryzykiem – próba podejmowania kontroli nad zagrożeniami,
 - 5) wdrożenie sposobów postępowania z ryzykiem:
 - a) tolerowanie - będzie to miało miejsce w przypadkach, kiedy koszty skutecznego przeciwdziałania ryzyka mogą przekroczyć jego potencjalne korzyści, a zdolności do skutecznego przeciwdziałania zdefiniowanym ryzykiem będą ograniczone;
 - b) przeniesienie - dotyczy to będzie tej kategorii ryzyk w odniesieniu, do których nastąpi przeniesienie ich na inną instytucję, między innymi poprzez ubezpieczenia czy zlecenia usług na zewnątrz;
 - c) wycofanie się - dotyczy to będzie grupy ryzyk, które są systematycznie kontrolowane, a ich skutki ograniczone do akceptowanego poziomu;
 - d) przeciwdziałanie - dotyczy to będzie kategorii ryzyk, które wymagać będą podjęcia zdecydowanych, przemyślanych i zaplanowanych działań prowadzących do likwidacji lub znacznego ograniczenia nieakceptowanego poziomu, który osiągają.
5. Po dokonaniu oceny ryzyka, Kierownik określa osoby odpowiedzialne za podjęcie działań w związku ze zidentyfikowanym ryzykiem oraz datę, do której należy podjąć działania.
6. W przypadku ryzyka niskiego, podejmując działania należy rozważyć relację kosztów i korzyści zmniejszenia ryzyka.

Monitoring ryzyka

§ 8

1. Nie mniej niż raz w roku wszyscy pracownicy Ośrodka dokonują przeglądu ryzyka, sprawdzają czy ryzyko uległo zmianie oraz czy dotychczas stosowane mechanizmy kontrolne są skuteczne zgodnie z zakresem uprawnień i obowiązków.

2. Przegląd, o którym mowa w pkt. 1, powinien być udokumentowany.

Postanowienia końcowe

§ 9

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Instrukcji decyzję podejmuje Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.